

Održavanje i uzgoj živog materijala

BAKTERIJE

Prije nego li se počne sa uzgojem bakterija ili gljiva, dobro je informirati se o biologiji i posebnim karakteristikama pojedinih sojeva i vrsta. Svaka vrsta zahtijeva specifične uvijete koji su joj potrebni za optimalan rast i razvoj. Pojedini sojevi bakterija rastu na za to posebno napravljenim podlogama (medijima), i kod određene temperature (vidi u mikrobiologiji). Kulture se uzbudjuju u velikim epruvetama začepljanim smotuljkom vate, ili u Petrijevim zdjelicama poklopljene. Čep sprječava kontaminaciju kolonije, ali dehidraciju medija.

GLJIVE

Gljivice i pljesni zahtijevaju drukčiji medij za uzgoj. Najčešće su to mediji koji sadrže više ugljikohidrata i imaju nešto niži pH. Kulture gljivica i pljesni razvijaju se nešto duže od bakterijskih kultura: 3-7 dana.

ALGE

Alge uzgajajte u plitkim posudama (zapremina ovisi o tome koliko algi želite uzgojiti). Pod pravilnim osvjetljenjem i temperaturom alge će "cvjetati". Za osvjetljenje upotrijebite hladno bijelo svjetlo, fluorescentne lampe od 40-watta biti će sasvim dovoljne. Nove kulture trebaju imati ciklus osvjetljenja: 16 sati svjetla i 8 sati tame. Nakon 10 dana promijenite dužinu trajanja osvjetljenja u ciklus: 12 sati svjetla, 12 sati tame. Nacjepljujte na svježi medij svakih 6-8 tjedana.

PODLOGE ZA ALGE

Kultura	Raspon Temperature	Osvjetljenje	Medij (hranjiva podloga)
<i>Cyanobacteria</i> <i>Gloeocapsa</i>	18° C - 21° C	srednje do slabo	B.M.M., P.S.W.
<i>Oscillatoria</i>	18° C - 21° C	srednje do slabo	B.M.M., P.S.W., Knop's.
<i>Anabaena</i>	18° C - 21° C	srednje do slabo	B.M.M., P.S.W.
<i>Nostoc</i>	18° C - 21° C	srednje do slabo	B.M.M., P.S.W.
<i>Chrysophyta</i> Diatoms	18° C - 21° C	srednje do jako	P.S.W., w / sodium metasilicate
<i>Chlorophyta</i> <i>Chlamydomonas</i>	18° C - 21° C	srednje do jako	B.M.M., P.S.W.
<i>Chlorella</i>	18° C - 21° C	srednje do jako	B.M.M., P.S.W.
Desmids	18° C - 21° C	srednje do jako	P.S.W.
<i>Hydrodictyon</i>	18° C - 21° C	srednje	B.M.M.
<i>Oedogonium</i>	18° C - 21° C	srednje do jako	B.M.M., Knop's Soln.
<i>Spirogyra</i>	5° C - 15° C	srednje do jako	P.S.W. w / out CaCO ₃
<i>Ulothrix</i>	15° C - 18° C	srednje	B.M.M., P.S.W.
<i>Volvox</i>	20° C - 24° C	srednje do jako	B.M.M., Knop's Soln.
<i>Euglenophyta</i> <i>Euglena</i>	21° C - 25° C	srednje	P.S.W. w / pea cotyledon

B.M.M. = Bristol's Modified Medium ; P.S.W. = Pringsheim's Soil Water

PROTOZOA

Kulture držite pod difuznim svjetлом ili u tami na temperaturi od 18 °C to 22 °C. Ovisno o vrsti temperatura se može podesiti od 10 °C do 28 °C.

Kulture praživotinja držite u plitkim (31/2" to 41/2") steriliziranim posudama, u svakoj neka bude oko 2,5 cm hranjive podloge. Posude neka budu prekrivene kako bi se spriječila evaporacija i kontaminacija. Isparenu vodu zamijenite destiliranom ili izvorskom. Nemojte upotrebljavati vodu iz pipe, a u slučaju da nemate druge mogućnosti, pustite ju da odstoji nekoliko dana i tek onda upotrijebite. pH kulture mora biti neutralan (7) ili malo alkaličan. Nacjepljujte na novu hranjivu podlogu svaki mjesec ili prije ako se ukaže potreba.

PODLOGE ZA PROTOZOA

Kultura	Osvjetljenje	Medij (hranjiva podloga)
Sarcodines <i>Amoeba proteus</i>	slabo	Chalkley's, Hay-Rice
<i>Pelomyxa carolinensis</i>	slabo	
Mastigophorans		See Algal Culture, Table 1
Ciliates <i>Blepharisma</i>	slabo	Hay-Rice Med., Wheat Med.
<i>Didinium</i>	slabo	Concentratet Paramecium
<i>Paramecium caudatum</i>	srednje do slabo	Chalkley's, Hay-Rice, Wheat
<i>Paramecium multimicronucleatum</i>	srednje do slabo	Chalkley's, Hay-Rice, Wheat
<i>Spirostomum</i>	slabo	Hay-Rice, Chalkley's
<i>Stentor</i>	srednje	Hay-Rice, Wheat
<i>Vorticella</i>	slabo	Wheat, Chalkley's

VODENBUHA

Najmanji volumen je 1 do 2 litre. Važno je napomenuti da je *Daphnia* jako osjetljiva na klor i veće količine kalcija. Zato je vrlo bitno da se ne koristi izravno voda iz pipe!

- nemojte aerirati šupljikavim kameničima. Maleni mjehurići zraka često se uvuku ispod ljušturica životinje

- Izmiješajte 1/4 žutanjka tvrdo kuhanog jajeta u 500 ml vode i pustite da odstoji dva do tri dana, kako bi se razvile bakterije. Zatim izmijenite jednake volumene vode kulture i ove otopine ko što je objašnjeno u prethodnoj točki.

- Pripremite suspenziju kvasca (germe): dodajte malo suhog kvasca i šećera u malo mlake vode, ostavite da stoji 1 do 2 sata i tada dodajte nekoliko pipeta ovog medija kulturi *Daphnia*. Suspenzija kvasca ili kokošjeg tvrdo kuhanog žutanjka trebaju se dodavati u umjerenim količinama kako bi ih *Daphnia* mogle pojesti u nekoliko sati ili tijekom jednog dana. U protivnom će kultura buknuti i ubrzo nakon toga uginuti od prenapučenosti. Povremeno je dobro izmijenit nešto vode iz kulture sa čistom vodom ili medijem koji sadrži minerale (primjerice Knop's medij).

Hydra

Hidre je teško održavati duže u laboratoriju. Hrane se račićima, roda *Daphnia* ili *Artemia*. Hidre hranite jednom dnevno. Neprobavljenu hrancu otklonite dekantiranjem (odljevanjem), jer bi u protivnom mogla zagaditi kulturu. Dekantiranu vodu nadomjestite svježom vodom.

Čak i dobro održavane kolonije hidra povremeno počinju masovno umirati. Razlozi mogu biti različiti, a uglavnom se tiču nekih sitnih promjena u okolišu: mala promjena temperature, nedovoljno kisika, previše hrane, ili zagađena voda. **Ako životinje naglo počinju umirati, trebate reagirati brzo: odmah ih premjestite u novu posudu sa čistom vodom.**

Ukoliko uzgajate zelene hidre (*Chlorohydra viridissima*) držite ih 8 do 10 sati dnevno na svjetlu. Ove životinje imaju u tkivu simbiontske zelene alge koje trebaju svjetlo za fotosintezu.

Artemia salina – slani škrugonožac

